

ULUSLARARASI EĞİTİM BİLİMLERİ DERGİSİ

ISSN: 2149-0848

THE JOURNAL OF INTERNATIONAL EDUCATION SCIENCE

Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi
Öğretim Programlarının Karşılaştırılması

Comparison of Social Studies Education in
Türkiye and South Korea Applications

Mehmet TATAN*
Bilgin Ünal İBRET**

Geliş/Submitted: 02.03.2023
Kabul/Accepted: 23.03.2023
Yayın/Published: 26.03.2023

 10.29228/INESJOURNAL.68696

Makale Türü:

Araştırma Makalesi

Article Information:

Research Article

Citation / Atıf

Tatan, M. ve İbret, B. Ü. (2023). Türkiye ve Güney Kore sosyal bilgiler dersi öğretim programlarının karşılaştırılması. *Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi*, 10 (34), 163-179.

Tatan, M. & İbret, B. Ü. (2023). Comparison of social studies education in Türkiye and South Korea applications. *The Journal of International Education Science*, 10 (34), 163-179.

This article was checked by Intihal.net. Bu makale İntihal.net tarafından taranmıştır.

This article is under the Creative Commons license. Bu makale Creative Commons lisansı altındadır.

*Dr., Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, memetatan@hotmail.com

**Prof. Dr., Kastamonu Üniversitesi, bibret@kastamonu.edu.tr

ULUSLARARASI EĞİTİM BİLİMLERİ DERGİSİ

ISSN: 2149-0848

THE JOURNAL OF INTERNATIONAL EDUCATION SCIENCE

Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programlarının Karşılaştırılması¹

*Comparison of Social Studies Education in Türkiye and South Korea
Applications*

Dr. Mehmet TATAN

Prof. Dr. Bilgin Ünal İBRET

Öz: Bu araştırmanın amacı, Türkiye’de ve Güney Kore’de uygulanmakta olan Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programının karşılaştırmalı analizinin yapılarak incelenmesidir. Araştırmanın kaynak ve materyallerini 2019-2020 eğitim öğretim yılında Türkiye’de ve Güney Kore’de uygulanan Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları oluşturmaktadır. Araştırmanın kaynak ve materyallerine Türkiye ve Güney Kore Milli Eğitim Bakanlıklarının internet sitesinden ulaşılmıştır. Araştırmanın kaynak ve materyalleri incelenirken nitel araştırma yöntemleri kapsamında doküman incelemesi tercih edilmiştir. Yapılan inceleme sonucunda Türkiye’de ‘milliyetçi’ değerlere, Güney Kore ise ‘evrensel’ değerlere daha fazla yer verildiği görülmektedir. Ayrıca Türkiye Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı’nda ‘milliyetçilik, din ve tarih’ konu içeriklerine Güney Kore öğretim programına göre daha fazla yer verildiği bulgularına ulaşılmıştır. **Anahtar Kelimeler:** Karşılaştırmalı eğitim, öğretim programları, Türkiye sosyal bilgiler dersi öğretim programı, güney Kore sosyal bilgiler dersi öğretimi programı.

Abstract: Purpose of the research, it is a comparative analysis of the Social Studies Course Curriculums of Türkiye and South Korea. The resources and materials of the research consist of the Social Studies Course Curriculums implemented in Türkiye and South Korea in the 2019-2020 academic year. The sources and materials of the research were obtained from the website of the Ministry of National Education of Türkiye and South Korea. While examining the source and materials of the research document analysis was carried out within the scope of qualitative research methods. As a result of the investigation, it is seen that ‘nationalistic’ values are given more place in Türkiye and ‘universal values’ in South Korea. In addition it has been found that the content of ‘nationalism, religion and history’ is given more place in the Türkiye

¹ Bu çalışma birinci yazarın ikinci yazar danışmanlığındaki Doktora tezinden türetilmiştir. This study derived from first author’s Doctor’s thesis under supervising second author.

Social Studies Course Curriculum compared to the South Korean curriculum.

Keywords: Comparative education, curriculum, Türkiye social studies course curriculum, South Korean social studies course curriculum.

Giriş

Eğitim yoluyla bireyler, farklı bireylere, kültürlere ve inançlara saygı duyan, kendisini ve başkasını düşünen, hem kendilerine hem de başkalarına değer veren sağlıklı bir yaşam tarzı sürdürmektedir (Edwards ve Fogelman, 2005). Aynı zamanda bireyler, bilgilerini ve bakış açılarını yöneterek, öğrenme ve aktarma becerilerini kazanma ve bağımsız öğrenmelerine de yardımcı olmaktadır (Wales ve Clarke, 2005). Bu bakımdan günümüzde eğitimin amacı, öğrencileri yalnızca ülkesindeki değil dünyadaki toplumsal gelişmelere uyum sağlayan bireyler olarak yetiştirmek şeklinde evrilmiştir. Eğitim yapıcılar, eğitim ile ilgili çeşitli uygulamaları anlayabilmek ve dünyaya uyum sağlayabilmek için karşılaştırmalı eğitim çalışmaları yapmaktadırlar. Bu bağlamda eğitim yöneticileri, planlamacıları ve politikacıları için eğitim kurumlarının geliştirilmesi, etkililiklerinin artırılması ve sağlıklı bir örgütsel yapıya kavuşturulması çalışmalarında rehberlik edebilecek önemli bir araç olarak karşımıza çıkmaktadır (Ensari, 2004). Eğitim alanındaki bir uygulamanın asıl olarak ilham alındığı yerin araştırılması, uygulamanın daha sağlam bir çerçeveye oturması açısından önemlidir (King, 2007). Bu çerçeve sayesinde toplumlar eğitim politikalarını oluşturmaktadırlar (Lauwerys, Varış ve Neff, 1979). Karşılaştırmalı eğitim, farklı ülkelerin eğitim sistemlerinin, eğitim politikalarının ve uygulamalarının karşılaştırmalı olarak incelenmesi şeklinde tanımlanmaktadır (Güzel, Karataş ve Çetinkaya, 2010). Daha genel kapsamıyla karşılaştırmalı eğitim, farklı ülkelerde uygulanan eğitim sistemlerinin, benzerliklerini ve farklılıklarını tanımlayan, benzer görünen olguları açıklayan ve insanları eğitim yollarına ilişkin yararlı öneriler sunan bir disiplindir (Erdoğan, 2003). Bu tanımlardan hareketle, diğer bilim dallarında olduğu gibi belirli ölçütlere göre birbiriyle aynı olan olguları karşılaştırarak, çeşitli toplumların eğitim sistemleri ile ilgili sorunları nasıl bir süreçten geçerek çözdükleri konusunda deneyim kazanarak kendi sorunlarına çözüm aramaları esasına dayandığını söylemek mümkündür.

Öğretim programları, öğrencilerin dünyayı anlama ve anlamlandırmasında, gelecek nesillere daha iyi imkânlar sunmada ve öğrencileri bilinçli vatandaşlar olarak yetişmelerini sağlamada son derece önemli bir yere sahiptir (Ünal ve Yıldız, 2012). Öğretim programlarında planlı eğitim faaliyetleri sürecinde ayrılan zamanın sınırlı olması sebebiyle eğitimle kazandırılması amaçlanan özellikler belirlenerek, bu süreç içerisinde uygun önlemlerle öğrenciye kazandırılmaya çalışılmaktadır (Demirel, 2007). Bu özellikler öğretim programlarında, genellikle bir ulusal okul sisteminin ortak amaçlarını, hedeflerini, kalitesini veya içerik kriterlerini açıklayan bir belge ile düzenlenmektedir

(OECD, 2017). Bu belge sayesinde her toplum kendi özelliklerine göre gelişmeleri analiz ederek kendi gereksinimlerine göre öğretim programlarını düzenlemektedir. Bu düzenlemeler, toplumların gereksinimleri değiştikçe yeni biçimler almaktadır. Bir ülkenin insan gücünü yetiştirmede en önemli unsur olan eğitim sistemi öğretim programları ile şekillenmektedir (Çepni, Kılcan ve Palaz, 2019). Bu özellik, öğretim programlarının planlı ve sürekli gelişmeye açık tutulması gerekliliğini ortaya çıkarmaktadır (Fer, 2010).

Öğretim programları “amaç, içerik, öğretme öğrenme süreçleri ve değerlendirme” olmak üzere dört temel öğeden oluşan bir dersin öğretimi için gerekli bir kılavuz olarak tanımlanmaktadır. Öğretim programları, eğitim-öğretim sürecinde ihtiyaç doğrultusunda değişikliğe uğraması kaçınılmazdır. Öğretim programlarının bu süreçte uğradığı değişmeye, program geliştirme olarak tanımlanmaktadır (Yazıcı ve Koca, 2014).

Sosyal Bilgiler dersi eğitimi uygulamalarının geliştirilebilmesi amacıyla Sosyal Bilgiler Dersi öğretim programlarına evrensel bir açıdan bakılması önem taşımaktadır. Bu bakımdan Sosyal Bilgiler Dersi öğretim programları, çağa ayak uydurması açısından alandaki gelişmelerin takip edilmesi, bu gelişmelerin toplumun ihtiyaçları göz önüne alınarak eğitim sistemine aktarılması, öğretim yöntemlerinin belirlenmesi ve bu programların temel amaçlar doğrultusunda uygulanması ile gerçekleşebilmektedir (Sönmez ve Kılıçoğlu, 2016). Bilinçli, duyarlı ve sorumluluk sahibi vatandaşların yetiştirilmesinde, farklı disiplinler ile ilişkisi olan Sosyal Bilgiler eğitiminin rolü büyüktür (Sönmez ve Tatan, 2016). Bu bağlamda Sosyal Bilgiler dersi bireylere toplumu tanıtmak ve toplumsal kimliği kazandırmak için uygun içeriğe sahip olan bir ders olarak tanımlanmıştır (Karasu Avcı ve İbret, 2018). Sosyal Bilgiler eğitiminde iki önemli ögeye yer verilmektedir. Bu öğelerden ilki çeşitli disiplinlerin bir arada verildiği bütünlük bir programla öğrencilere aktarılmasını öngörülen ‘toplu öğretim’, ikinci öge ise ‘sosyalleşme’dir (Kaya ve Öner, 2017). Bu derste toplumların geçmişi, bugünü ve gelecekteki siyasi, sosyal, iktisadi, kültürel, çevresel konular ve bu konuların çözümüne yönelik eğitim ön plana çıkmaktadır (Safran, 2014).

Araştırmanın amacı

Bu araştırmada ‘Türkiye ve Güney Kore’de okutulan Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları bakımından benzerlik ve farklılıkları nelerdir?’ sorusu araştırmanın problemini oluşturmaktadır.

Yöntem

Araştırmanın deseni

Bu araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden çoklu durum çalışması ile tasarlanmıştır. Çoklu durum çalışması, her bir bağlam derinlemesine, ayrıntılı ve bütüncül

bir bakış açısıyla değerlendirilerek her bağlama göre oluşan farklılıklar ve bunların altında yatan sebepler açıklanır ve okuyucuya tasvir edilir (Akar, 2019). Çoklu durum çalışmasında, araştırmacı bir durumu birden fazla öğretim programından incelemek için çeşitli programları seçerek inceleyebilir (Creswell, 2013). Bu bağlamda 'Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları' birer durum olarak kabul edilmiştir.

Araştırmanın kaynak ve materyalleri

Karşılaştırmalı eğitim araştırmaları, kültürler arası çalışmalarda toplumlar arasındaki benzerlik ve farklılıkları tanımlamak, analiz etmek ve açıklamak için uzun zamandan beri kullanılmaktadır (Hantrais, 1995). Araştırmada, Türkiye'de ve Güney Kore'de uygulanan Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları her iki ülkede nasıl yer verildiğini karşılaştırmalı olarak betimlemek amacıyla doküman incelemesi yapılmıştır. Araştırmanın kaynak ve materyalleri, veri toplama yöntemlerinden doküman incelemesi ile temin edilmiştir. Doküman incelemesi ile elde edilen verilerin çözümlemesi, yapılacak olan çalışma ile ilgili mevcut kayıt ve belgeleri toplayıp belirli normlara veya sistemlere göre kodlanarak yapılmaktadır (Çepni, 2007). Bu kapsamda araştırmanın kaynak ve materyalleri Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1. Araştırmada kullanılan kaynak ve materyaller

Ülke	Kaynak ve Materyaller
Türkiye	(Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı-2018, İlkokul ve Ortaokul 4, 5, 6 ve 7. Sınıflar).
Güney Kore	(Milli Eğitim Bakanlığı Bildirimi No. 2015-74 [Ek 7] Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı).

(Kaynak: MEB, 2018; MOE, 2015).

Araştırmanın örnekleme

Araştırmada, bütüncül bir resim elde edebilmek, derinlemesine bilgi sağlamak için araştırmanın örneklemini oluşturan kaynak ve materyallerin seçiminde amaçlı örnekleme yöntemi tercih edilmiştir. Türkiye'de (2019-2020) eğitim öğretim döneminde uygulanan Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı ve Güney Kore'de (2019-2020) eğitim öğretim döneminde uygulanan Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır.

Araştırma verilerinin toplanması

Araştırmada, temel kaynakları oluşturan Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları her ülke için millî eğitim bakanlıkları internet sitelerinden temin edilmiştir. Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programlarının devlet kontrolünde olması temin edilen verilerin özgünlüğünü sağlamaktadır. Araştırmanın amacı

doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

- Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programlarının “amaçlar” bakımında benzerlik ve farklılıkları nelerdir?
- Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programlarının “içerikler” yönünden benzerlik ve farklılıkları nelerdir?
- Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programlarının “öğrenme-öğretme süreçleri” bakımında benzerlik ve farklılıkları nelerdir?
- Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programlarının “ölçme ve değerlendirme” bakımından benzerlik ve farklılıkları nelerdir?

Araştırma verilerinin analizi

Betimsel analize göre, elde edilen bulgu sonuçları önceden belirlenmiş olan temalara göre yorum yapılır (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Toplanan bu bulgu sonuçları araştırma problemine, kuramsal ya da pratik yönden çözüm önerileri geliştirilmesine olanak verecek şekilde işlenerek çözümlenmesi ve yorumlanıp değerlendirilmesi gerekmektedir (Karasar, 2014).

Araştırmanın geçerlik ve güvenilirliği

Araştırmada kullanılan veri kaynaklarından ilki, öğretim programlarıdır. İkinciye, Sosyal Bilgiler alanında uzman görüşlerinden elde edilen verilerdir. Güney Kore Sosyal Bilgiler alan uzmanı ile e-mail yolu ile iletişim kurulmuş ve alan uzmanının yapmış olduğu bilimsel çalışmalar referans olarak kullanılmıştır. Her iki ülkenin programlar ile ilgili karşılaşılan sorunlar alan uzmanlarına sorulmuş ve görüşleri alınmıştır. Araştırmaya konu olan verilerin güvenilirliğini arttırmak için çeşitli betimlemeler, alanında uzman akademisyenler, Sosyal Bilgiler, Türkçe ve İngilizce öğretmenleri tarafından kontrol edilerek iç güvenilirlik sağlanmıştır. Araştırma sonunda yapılan yorumlar ve ulaşılan sonuçlar elde edilen verilere göre değerlendirilip önerilerde bulunulmuştur.

Bulgular ve yorumlar

Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programlarının karşılaştırmalı betimsel analiz sonuçlarına aşağıda yer verilmiştir.

“Türkiye ve Güney Kore sosyal bilgiler dersi öğretim programlarının amaçlar bakımında benzerlik ve farklılıkları nelerdir sorusuna ait bulgular ve yorumlar”

Türkiye Sosyal Bilgiler Öğretim Programında, amaçlar başlığına yer verilirken Güney Kore Sosyal Bilgiler Öğretim Programında, amaçlar yerine öğrenme elemanlarına verilmektedir. Güney Kore öğretim programındaki amaç cümlelerinden “modern toplumun ve demokratik sosyal yaşamın çözülmesi gereken sorunların farkına varır” ve “Toplumumuzun karşılaştığı sorunlarla ilgilenerek demokratik ülkelerin ve dünya-

nın gelişimine aktif olarak katkıda bulunur” şeklinde amaç cümlelerinin evrensel konulara duyarlı öğrencileri yetiştirmeyi hedeflediği tespit edilmiştir. Türkiye öğretim programındaki amaç cümlelerinden “Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığı, Atatürk ilke ve inkılaplarını, Türkiye Cumhuriyeti’nin sosyal, kültürel ve ekonomik kalkınmasındaki yerini kavrayıp demokratik, laik, millî ve çağdaş değerleri kavramış, illî, manevi değerleri ile evrensel değerleri benimsemiş” öğrenciler yetiştirmek amaçlanmıştır. Güney Kore öğretim programında, sadece evrensel konulara duyarlı öğrencileri yetiştirmeyi amaçlarken Türkiye öğretim programında, evrensel değerleri benimseyen öğrencilerin yanı sıra milliyetçi değerleri kazanmış öğrenci yetiştirmeyi de amaçladığı görülmektedir.

“Türkiye ve Güney Kore sosyal bilgiler dersi öğretim programlarının içerikler bakımından benzerlik ve farklılıkları nelerdir sorusuna ait bulgular ve yorumlar”

Türkiye Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programında, verilen öğrenme alanlarının (4., 5., 6. ve 7.) sınıf kademelerinde aynı olması programdaki bütüncül bakış açısını ve programdaki bütünlüğü göstermektedir. Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programında, verilen temalarda ilkokul (3., 4., 5. ve 6.) sınıf program üniteleri ile ortaokul (7., 8. ve 9.) sınıf program ünitelerinin birbirini tamamlayacak şekilde hazırlanmıştır. Anlaşıldığı üzere, her iki ülke öğretim programlarında yer alan öğrenme alanları-tema alanları birbirlerini tamamlayacak şekilde ve yapılandırıcı yaklaşım içerisinde bütüncül bakış açısıyla hazırlanmıştır. Dolayısıyla her iki ülke Sosyal Bilgiler Dersi öğrenme alanları-tema alanları, disiplinler arası yaklaşım ile oluşturulması bakımından benzer özellikler göstermektedir. Türkiye Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı, öğrenme alanlarına göre oluşturulmuşken, Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı, tema alanları çerçevesinde hazırlanmıştır. Türkiye Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programında, ders kitabı içerikleri bulunmazken, Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programında, ders kitabı içerikleri olan “tema alanları, üniteler ve konular” yer almaktadır. Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programında, “ünitenin etki alanı, temel kavramları, ünite ile ilgili genelleştirilmiş bilgi, ünitenin içerik öğeleri ve ünitenin işlevlerinden” oluşmaktadır. Bunun yanı sıra “coğrafya tema alanı ve genel sosyal tema alanı” olmak üzere ortak ve seçmeli derslerden oluşan ikili bir sistem ile hazırlanmıştır. Coğrafya temasında 12, genel sosyal tema alanında 12 tema içeriğinden oluştuğu görülmektedir. Programda toplam 24 tema alanı bulunmaktadır. Türkiye Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programında, “milliyetçilik, din ve tarih” konularını ilgilendiren ders içeriklerine yer verilirken, Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programında, sadece “tarih dersi” içeriklerine ilkokul kademesinde yer verildiği, din dersi konu içeriklerinin ise hiçbir sınıf kademesinde bulunmadığı görülmektedir.

“Türkiye ve Güney Kore sosyal bilgiler dersi öğretim programlarının öğren-

me öğretme süreçleri bakımında benzerlik ve farklılıkları nelerdir sorusuna ait bulgular ve yorumlar”

Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programlarının öğrenme-öğretme süreçleri, “öğrenci merkezli” yöntem ve tekniklerin kullanılması bakımından benzerlikler göstermektedir. Her iki ülkenin Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programlarında, öğrencinin süreç içindeki gelişimleri ölçülmektedir. Türkiye Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programında yer alan “Sosyal Bilgiler öğretiminin temel ilkeleri, millî ve dinî bayramlar, mahallî kurtuluş ve kutlama günleri, önemli olaylar, belirli gün ve haftalardan yararlanılarak öğrencilerin sosyal bilimcilerin bilimsel yöntemleri yansıtıcı düşünce yöntemleri kullanması, öğrencilerin tarihsel duyarlılığı ve milli bilinçleri geliştirilmesi ve dijital vatandaşlık” kavramlarının Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programında bulunmadığı anlaşılmıştır. Bu duruma karşılık Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programında yer alan “öğretmenlerin soru sorma teknikleri, eğitim alanına uygun konular ve problemler etrafında dersler düzenlenmesi, öğrencilerin düşünme becerilerini teşvik etmek için çeşitli sorgulama teknikleri kullanma ve sosyal değerleri analiz etme” gibi kavramlara ise Türkiye öğretim programında yer almadığı anlaşılmaktadır.

“Türkiye ve Güney Kore sosyal bilgiler dersi öğretim programlarının ölçme-değerlendirme bakımında benzerlik ve farklılıkları nelerdir sorusuna ait bulgular ve yorumlar”

Her iki ülke öğretim programlarında öğretmenler değerlendirme yaparken, öğretim programında sunulan hedeflere dayanarak öğrencilerin bireysel öğrenme süreçlerini ve başarı seviyelerini ölçmek için değerlendirmeler yapmaktadırlar. Bunun yanı sıra öğretmenler, öğrenme sürecinde öğrenci performansını değerlendirmektedirler. Öğrencilerin bilgi düzeyleri değerlendirilirken, “sosyal olguların açıklanması, problem çözme, bilgiyi kullanma, sorgulama, karar verme ve eleştirel düşünme becerileri” değerlendirilmektedir. Türkiye Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programında, ayrı başlıklar halinde değerlendirme maddelerine ve herhangi bir disiplin alanının nasıl değerlendirileceği ile ilgili bilgi verilmemekte bunun yerine eğitim öğretim sürecinin değerlendirmesine vurgu yapılmaktadır. Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programında “değerlendirme ilkeleri, değerlendirme içeriği, değerlendirme yöntemi ve değerlendirme sonucunun kullanımı” başlıkları altında ölçme ve değerlendirme maddeleri sıralanmaktadır. Bununla beraber Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programında “coğrafya tema alanı ve genel sosyal tema alanı” ünitelerinin nasıl değerlendirileceği değerlendirmenin içeriği başlığı altında maddeler halinde verilmektedir.

Sonuç ve tartışma

Her iki ülke Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları, amaçlar bakımından incelendiğinde, “evrensel meseleler, toplumsal ilişkiler, politik ve toplumsal olgular, bil-

giyi üretme ve kullanma” gibi konular vurgulanmaktadır. Akashi (2019)’nin çalışmasında Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programında, “bireysel, sosyal ve evrensel” yeteneklerin öğrencilere kazandırılması gerekliliğine vurgu yapmaktadır. Choi (2010) ise, Sosyal Bilgiler Dersi öğrencilerin güncel kültürel değişiklikleri keşfetmesini, diğer kültürel gruplar hakkında bilgi edinmesini, başkalarının farklılıklarını kabul etmesini, kültürel konulara farklı açılardan bakabilmesini sağlayan bir ders olduğunu söylemektedir. Doğan ve Torun (2018)’un Sosyal Bilgiler dersinin tarih ve coğrafya dersleri ile birlikte mi yoksa ayrı bir anlayışla mı okutulması gerekliliği üzerine yapmış oldukları çalışmada araştırmaya katılan katılımcıların çoğunluğu Sosyal Bilgiler dersinin multidisipliner bir anlayışla Sosyal Bilgiler dersi içerisinde okutulması gerektiği konusunda görüş bildirmişlerdir. Topçu ve Karatekin (2017) ise Türkiye Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programının farklı sosyal bilim dallarının bir araya getirilmesiyle oluşturulmuş kapsamlı ve amaçları oldukça geniş bir program olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Bu açıdan Türkiye Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programında, tarih konularının amaçlarına yer verilmesi bakımından Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programına göre daha kapsamlı olduğu söylenebilir.

Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Öğretim Programları içerik bakımından incelendiğinde, Park ve Kim (2009)’in Sosyal Bilgiler program incelemesinde Sosyal Bilgiler dersi öğretim program içeriğinin “insan-mekan, insan ve zaman, insan ve toplum alanlarını” birleştirerek sunduğu sonucuna ulaşmışlardır. Araştırmada Güney Kore Sosyal Bilgiler Öğretim Programında ünitenin etki alanı, temel kavramları, ünite ile ilgili genelleştirilmiş bilgi, ünitenin içerik öğeleri ve ünitenin işlevlerinden oluşan bir sistem ile hazırlanmıştır. Bununla birlikte program içeriğinde Türkiye Sosyal Bilgiler programından farklı olarak tarih konularına yer verilmemektedir. Bunun nedeni ise Japonya ve Çin ile olan anlaşmazlıklardır. Japonya ile Dokdo “veya Japonca’da Takeshima” adacıklarındaki toprak anlaşmazlığı ve Japon sömürge yönetimi döneminde Koreli seks köleleri ile ilgili yaşanan tartışmalardır. Çin’in Koguryo’nun “eski bir Kore Krallığı” Çin’in bir parçası olduğunu iddia ederek sorunlar yaşaması ve tartışmalara sebep olması yüzünden Koreli tarihçiler ve halk tarafından protesto gösterilerine yol açmasına neden olmuştur. Bu yüzden tarih dersi, Sosyal Bilgilerden ayrılarak bağımsız bir konu olarak yeniden tanımlanmıştır (Daehoon, 2017). Türkiye Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı içeriklerinde “Tarih Dersi” konularının yer alması bakımından Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programına göre daha kapsamlı olduğu söylenebilir. Bu farklılık ülkelerin buldukları coğrafyada ortaya çıkan çeşitli “sosyal, siyasi ve ekonomi” gibi sorunların eğitim sistemlerine yansımaları olarak görülebilir.

Öğrenme-öğretme süreçleri, çağdaş eğitim teknolojilerinden yararlandığı, öğrenme-öğretme yöntem ve tekniklerine uygun olarak tasarlandığı, öğrenme modellerine ve stratejilerine uygun, açık ve anlaşılır, öğrenci merkezli, planlı olarak düzenlen-

mesi gerekmektedir (Taş ve Kiroğlu, 2018; Şimşek, 2017). Yapılan araştırma sonucunda, her iki ülke öğretim programlarında Sosyal Bilgiler Dersinin hedeflerine ulaşmak için nitelikli bir öğrenme öğretme süreci gerekliliğine vurgu yapılmaktadır. Türkiye Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programında, eğitim öğretim süreçleri 10 madde olarak açıklanmakta ve sınıf içindeki uygulamalarda konular bütünleştirilmiş olarak ele alınmaktadır. Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programında ise, öğrenme öğretme süreci “Öğrenme ve Öğretme İlkeleri” ve “Öğretme ve Öğrenme Yöntemleri” olmak üzere 2 başlık altında yer verilmektedir. Bu ilke ve yöntemler 16 maddede açıklanmaktadır.

Türkiye ve Güney Kore Sosyal Bilgiler Öğretim Programları ölçme-değerlendirme bakımından incelendiğinde, Türkiye Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programında, ölçme sürecinde kullanılacak ölçme araç ve yöntemler açısından uygulayıcılara kesin sınırlar çizmemekte ve ölçme-değerlendirme uygulamaları 10 maddede açıklanmaktadır. Ayrıca ölçme-değerlendirme uygulamaları, öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleşmektedir. Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programında ise, “ölçme ve değerlendirme uygulamaları, değerlendirme ilkeleri, değerlendirme içeriği, değerlendirme yöntemi ve değerlendirme sonucunun kullanımı” olmak üzere 4 başlıkta toplanmaktadır. Her başlık altında maddeler halinde değerlendirmelerin nasıl yapılacağına ilişkin yönergeler mevcuttur. Can (2019)’ın yapmış olduğu araştırmada Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programında, öğrencilerin süreç içindeki değişimlerinin ölçülmesi gibi ifadelerin olmasına rağmen ölçme-değerlendirme boyutunda Sosyal Bilgiler alanına özgü maddelerin açıklamalarına yer verilmediğini belirtmektedir. Türkiye Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programında, ölçme-değerlendirmeye ilişkin Sosyal Bilgiler alanı ile ilgili açıklamalara yer verilmezken, Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programında ölçme-değerlendirmeye ilişkin Sosyal Bilgiler alanına özgün açıklamalara yer verilmektedir. Bu bakımından Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programının Türkiye Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programına göre daha kapsamlı olarak hazırlanmış olduğu söylenebilir.

Öneriler

Güney Kore Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programında yer alan başarı standartları öğrenme niteliğini tanımlamasının yanı sıra öğrenme alanındaki gelişmeyi göstermesi bakımından önemli bir rol oynadığı düşünülerek Türkiye Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programında da başarı standartlarına yer verilebilir.

Sosyal Bilgiler Dersi öğretim programının geliştirilmesi amacıyla dijital uygulamalar hazırlanabilir. Bu sayede öğretim süreci sonunda öğretmenlerden ve öğrencilerden öğretim programının yeterliliği hakkında daha hızlı geri dönüt alınabilir ve değerlendirilebilir.

Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Program içerikleri lise kademesindeki dersleri de kapsayacak şekilde genişletilebilir.

Türkiye Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programında, sosyal bilgiler dersine ne şekilde işleneceğine yönelik öğretmenlere yönelik içerisinde etkinlikler ve uygulama örneklerinin bulunduğu kılavuz kitaplar hazırlanabilir.

Türkiye Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Program kitapçığında karekod uygulaması gibi teknolojik ürünler kullanılarak öğretmenlere erişim ve kullanım kolaylığı sağlanması için kullanılabilir.

“COPE-Dergi Editörleri İçin Davranış Kuralları ve En İyi Uygulama İlkeleri” beyanları:

Etik Kurul Belgesi:	Bu çalışma için etik kurul onayı gerekmemektedir.
Çıkar Çatışması Beyanı:	Bu makalenin araştırması, yazarlığı veya yayınlanmasıyla ilgili olarak yazar/ların potansiyel bir çıkar çatışması yoktur.
Finansal Destek:	Bu çalışmanın araştırma ve yazım aşamasında herhangi kişi/kurum veya kuruluşlar tarafından finansal destek alınmadığı bildirilmiştir.
Katkı Oranı Beyanı:	%50-%50
Destek ve Teşekkür Beyanı:	--
Sorumlu Yazar:	Mehmet TATAN
Çifte Kör Hakem Değerlendirmesi:	Dış-bağımsız
<i>The following statements are made in the framework of “COPE-Code of Conduct and Best Practices Guidelines for Journal Editors”:</i>	
Ethics Committee Approval:	Ethics committee approval is not required for this article.
Declaration of Conflicting Interests:	No conflicts of interest were reported for this article.
Financial Support:	It has been reported that this study did not receive financial support from any person/institution or organization during the research and writing phase.
Author Contributions:	%50-%50
Statement of Support and Acknowledgment:	--
Corresponding Author:	Mehmet TATAN
Double-Blind Peer Review:	External-independent

KAYNAKÇA

- Akar, H. (2006). İkinci yabancı dil olarak Almancanın öğrenilmesinde İngilizcenin ve karşılaştırmalı dilbilgisinin rolü. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21(2), 205-216.
- Akashi, L. (2019). *A comparative study on elementary school national curriculum of Cambodia and Korea*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi]. Chuncheon Ulusal Eğitim Üniversitesi İlköğretim Bölümü.
- Can, B. (2019). *2005 ve 2018 sosyal bilgiler dersi öğretim programlarının incelenmesi*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi]. Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
- Choi, J. (2010). Educating citizens in a multicultural society: The case of South Korea, *The Social Studies*, 101(4), 174-178.
- Creswell, J. W. (2013). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches* (4th ed.). United States: Sage publications.
- Çepni, S. (2007). *Araştırma ve proje çalışmalarına giriş*. Celepler Matbaacılık.
- Çepni, O., Kılcan, B. ve Palaz, T. (2019). Sosyal bilgiler taslak programının (2017) akademisyen görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 50, 522-547.
- Daehoon, J. (2017). The social studies curriculum in Korea: Characteristics, issues, and prospects. *Journal of Research in Curriculum & Instruction*. 21(3), 185-196.
- Demirel, Ö. (2007). *Eğitimde Program Geliştirme*. Pegema Yayıncılık
- Doğan, Y. ve Torun, F. (2018). Sosyal bilgiler ders kitapları nereye doğru gidiyor? *The Journal of International Lingual Social and Educational sciences*, 4(2), 111-125.
- Edwards, J. & Fogelman, K. (2005). Citizenship education and cultural diversity. İçinde Mal, L., Celia M. & Sohan M. (Ed.), *Education, Culture and Values Politics, Education and Citizenship* (pp. 146-164). Falmer Press.
- Ensari, H. (2004). *21. yy Okulları için kıyaslayarak öğrenme*. Sistem Yayıncılık.
- Erdoğan, İ. (2003). Karşılaştırmalı eğitim: Türk eğitim bilimleri çalışmaları içinde önemsenmesi gereken bir alan. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 1(3), 265-282.
- Fer, S. (2010). 1923 yılından günümüze cumhuriyet dönemi ilköğretim programları üzerine bir inceleme. İçinde Parlak A. M. (Ed.), *Cumhuriyet dönemi eğitim politikaları sempozyumu* (ss 97-136). Atatürk Araştırmaları Merkezi.
- Güzel, İ., Karataş, İ. ve Çetinkaya, B. (2010). Ortaöğretim matematik öğretim programlarının karşılaştırılması: Türkiye, Almanya ve Kanada. *Turkish Journal of Computer and Mathematics Education*, 1(3), 309-325.

- Hantrais, L. (1995). *Comparative research methods. social research update*. <http://sru.soc.surrey.ac.uk/SRU13.html> adresinden erişildi. (ET:11.11. 2019)
- Karasar, N. (2014). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Nobel Akademik Yayıncılık.
- Karasu Avcı, E. ve İbret, B. Ü. (2018). Toplumsal kimliğin oluşumunda sosyal bilgiler dersinin rolünün incelenmesi: Sosyal bilgiler öğretim programları (1968, 1998, 2005). *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10(29), 336- 376.
- Kaya, E. ve Öner, G. (2017). 100. yaşındaki sosyal bilgiler dersini sosyalleşme ve toplu öğretim ekseninde yeniden düşünmek. *Anadolu Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(2), 2-25.
- King, E. J. (2007). Comparative education research and development education. İçinde Crossley M., Broadfoot P. & Schweisfurth M. (Ed.), *Changing educational contexts, issues and identities 40 years of comparative education* (pp. 21-36). Routledge.
- Lauwerys, A. J., Varış, F. ve Neff, K. (1979). *Mukayeseli eğitim*. Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2018). *Sosyal bilgiler dersi öğretim programı (ilkokul ve ortaokul 4, 5, 6 ve 7. sınıflar)*. Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Ministry of Education (2015). *The national curriculum for the primary and secondary schools*. <http://english.moe.go.kr/enMain.do> adresinden erişildi. (ET:10. 03. 2020)
- OECD (2017). *OECD Handbook for internationally comparative education statistics: Concepts, standards, definitions and classifications*. OECD Publishing.
- Park, S. & Kim, D. (2009). An international comparative study on the elementary social studies curriculum and textbooks. *Journal of Fisheries and Marine Sciences Education*, 20(2), 168-183.
- Safran, M. (2014). Sosyal bilgiler öğretimine bakış. İçinde Tay B. ve Öcal A. (Ed.), *Özel öğretim yöntemleriyle sosyal bilgiler öğretimi* (ss. 2-16). Pegem Akademi.
- Sönmez, Ö. ve Kılıçoğlu, G. (2016). Değerlendirme boyutu ile sosyal bilgiler programları (1924-2005). *Türkiye Bilimsel Araştırmalar Dergisi*, 1 (1), 36-49.
- Sönmez, Ö. F. ve Tatan, M. (2016). Sosyal bilgiler dersinin yabancı uyruklu öğrenciler üzerindeki vatandaşlık algılarına etkisi: Tokat ili örneği. *Turkish Studies*, 12(6), 393-410.
- Şimşek, S. (2017). Sınıf öğretmenlerinin sosyal bilgiler öğretim programını tanıma yeterlikleri. *Eğitim Kuram ve Uygulama Araştırmaları Dergisi*, 3(3), 143-157.
- Taş, H. ve Kiroğlu, K. (2018). 2017 İlkokul sosyal bilgiler dersi öğretim programı'nın öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi, *İlköğretim Online*, 17(2), 697-716.

- Topçu, E. ve Karatekin, E. (2017). Sosyal bilgiler ders kitaplarında bilim adamları. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 25(6), 2127-2152.
- Ünal, F. ve Yıldız, A. (2012).İsviçre Zürih kantonu vatandaşlık eğitimi taslak programı ile Türkiye vatandaşlık ve demokrasi eğitimi dersi programının karşılaştırılması. *International Refereed Academic Social Sciences Journal*, 3(5), 353-373.
- Wales, J. & Clarke, P. (2005). *Learning citizenship practical teaching strategies for secondary schools*. Routledge Falmer.
- Yazıcı, H. ve Koca, M. K. (2014). Sosyal bilgiler öğretim programı. İçinde Tay B. ve Öcal A. (Ed.), *Özel öğretim yöntemleri ile sosyal bilgiler öğretimi* (ss. 20-37). Pegem Akademi.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.

Structured abstract

Introduction

In today's world, students having the necessary knowledge and equipment and adapting to their competitive structure depends on the success of the education system. Our knowledge of the strengths and weaknesses of our education system increases when we understand the education systems implemented in other countries. By having knowledge about the social environment and cultures, traditions, political and economic processes of different countries, it is possible for us to better understand our own systems and thus to compare our country with different countries of the world. In this respect, it is necessary to examine the education systems applied in other countries of the world in order to understand the status of the education system implemented in our country. Based on this need, comparative education theory has been put forward in order to compare the education systems in different countries of the world. Comparative education is the theory of education concerned with the analysis and interpretation of educational practices and policies in different countries and cultures. Comparative education is an important tool that can guide educational administrators, planners and politicians in the development of educational institutions, increasing their effectiveness and providing a healthy organizational structure (Ensari, 2004).

Method

Research pattern

This research was designed with a multiple case (case) study from qualitative research methods. With the multi-case study, each context is evaluated with an in-

depth, detailed and holistic perspective, and the differences that occur according to each context and the underlying reasons are explained and described to the reader (Akar, 2019). In a multi-case study, the researcher can examine a situation by selecting various programs to examine from more than one curriculum (Creswell, 2013). In this context, Türkiye and South Korea Social Studies course curricula were accepted as cases.

Research resources and materials

The sources and materials of the research were obtained through document analysis, one of the data collection methods. The Social Studies Curriculum applied in the 2019-2020 academic year in Türkiye and the Social Studies Curriculum applied in the South Korea 2019-2020 academic year constitute the sources and materials of the research.

Data collection process

Social Studies course curricula, which constitute the main sources of the research, were obtained from the websites of the national education ministries for each country. The fact that Türkiye and South Korea Social Studies Curriculum is under state control ensures the authenticity of the data provided. In line with the purpose of the research, answers to the following questions were sought.

1. What are the similarities and differences of the Social Studies Curriculum in Türkiye and South Korea in terms of objectives?
2. What are the similarities and differences of the Social Studies Curriculum in Türkiye and South Korea in terms of content?
3. What are the similarities and differences of the Social Studies Curriculum in Türkiye and South Korea in terms of learning and teaching processes?
4. What are the similarities and differences between Türkiye and South Korea Social Studies Curriculum in terms of measurement and evaluation?

Findings and comments

Findings and comments on the question of what are the similarities and differences of the social studies curriculum in Türkiye and South Korea in terms of purposes

When the aim sentences in both countries teaching programs are examined, it shows that nationalistic values are seen more in Türkiye and universal values are seen more in South Korea.

Findings and comments on the question of what are the similarities and differences of the social studies curriculum in Türkiye and South Korea in terms of content

It is shown that Social Studies in Türkiye is richer than South Korea in terms of competence and breadth of disciplines such as geography sociology, history, ecology, economics, anthropology, politics, law, communication and sociology.

Findings and comments on the question of what are the similarities and differences of the social studies curriculum in Türkiye and South Korea in terms of learning-teaching processes

The learning and teaching processes of the Social Studies Curriculum in Türkiye and South Korea show similarities in terms of using student-centered methods and techniques. In the Social Studies Curriculum of both countries, the student's progress in the process is measured. In this respect, there are similarities in the education programs of both countries.

Findings and comments on the question of what are the similarities and differences of the social studies curriculum in Türkiye and South Korea in terms of measurement and evaluation

In the curriculum of both countries, teachers make evaluations to measure students' individual learning processes and achievement levels, based on the objectives and content, teaching and learning methods specified in the curriculum, and the objectives presented in the curriculum. Teachers evaluate student performance in the learning process. While evaluating students knowledge levels, their skills in explaining social phenomena, solving problems, using information, questioning, making decisions and critical thinking are evaluated. In the Türkiye Social Studies Curriculum, information is not given under separate headings about the evaluation items and how to evaluate any discipline area, but instead emphasis is placed on the evaluation of the education and training process. In the South Korean Social Studies Curriculum, measurement and evaluation items are listed under the headings of evaluation principles, evaluation content, evaluation method and the use of evaluation results.

Conclusion

When the Social Studies curricula of both countries are examined in terms of purposes, issues such as universal issues, social relations, political and social phenomena, producing and using knowledge are emphasized. It can be said that the Türkiye Social Studies Curriculum is more comprehensive than the South Korean Social Studies Curriculum in terms of the inclusion of history lesson subjects in its contents. This difference can be seen as a reflection of the various social, political and economic problems that arise in the geography of the countries in their education systems. As a result of the research, it is emphasized that a qualified learning and teaching process is required in order to achieve the goals of the Social Studies Course. While there are no explanations about the Social Studies field related to measurement and evaluation in the

Türkiye curriculum, there are specific explanations for the Social Studies field related to measurement and evaluation in the South Korea Social Studies Curriculum. In this respect, it can be said that South Korea Social Studies Curriculum has been prepared more comprehensively than Türkiye Social Studies Curriculum.